

Spaniens støtte til Sumud-flåden kunne være et vendepunkt i Israels udslettelse af Gaza

I næsten to år har verden været vidne til, hvad der bredt beskrives som en af de mest systematiske og brutale kampagner mod en civilbefolkning i moderne historie. Gaza – en tæt befolket enklave med mere end to millioner palæstinensere – har været under næsten total belejring siden oktober 2023. Dens infrastruktur er blevet ødelagt, adgangen til vand og elektricitet er blevet kvalt, og dens civile befolkning udsat for gentagne bombardementer, fordrivelse og sult.

I stigende grad har den globale offentlige mening og internationale juridiske institutioner begyndt at kalde dette for, hvad det er: **et folkedrab**. Den Internationale Domstol (ICJ) besluttede i sine foreløbige foranstaltninger i 2024 og senere rådgivende udtalelse, at Israels politikker i både Gaza og på Vestbredden krænker flere artikler i **Folkedrabskonventionen**, **Fjerde Genève-konvention** og **sædvanlig international ret**. ICJ fastslog yderligere, at **Israels besættelse af palæstinensisk territorium er ulovlig**, og at medlemsstater har **en forpligtelse til at sikre ikke-anerkendelse af og ikke-assistance til denne ulovlige situation**.

På trods af disse klare juridiske afgørelser har Israel fortsat sin militære kampagne – opmuntret af årtier med **diplomatisk straffrihed**, et vetoskjold i FN og stærk opbakning fra magtfulde vestlige stater, især USA. Resultatet: Verden har stort set stået passivt og set på, mens Gaza er blevet reduceret til ruiner.

Nu kan denne beregning være ved at ændre sig.

En bølge på legepladsen møder sin overmand

I årtier har Israel optrådt som en bølge på legepladsen i det internationale system – skubbet grænser, ignoreret afgørelser og eskaleret med tillid til, at ingen ville turde konfrontere det direkte. Denne holdning er blevet forstærket af dets alliance med Washington, dets regionale militære overlegenhed og dets uerklærede nukleare afskrækkelse. Men denne holdning har også avlet **arrogance** – en tro på, at ingen handling, uanset hvor hensynsløs eller ulovlig, ville udløse en proportional international respons.

Israels beslutning om at **angribe qatarske diplomatiske interesser** tidligere i år blev bredt betragtet som en af dets mest tåbelige provokationer hidtil. Men hvad der nu truer, kan overgå selv dette: **et potentielt israelsk angreb på Sumud-flåden** – en multinational konvoj af skibe, der forsøger at levere humanitær hjælp til Gaza. Blandt de deltagende far-

tøjer er dem, der sejler under **spansk flag**, og som transporterer **spanske borgere** – herunder folkevalgte embedsmænd, hjælpearbejdere og journalister.

Hvis Israel angriber disse skibe med dødelig kraft, kan det udløse en kæde af begivenheder, der dramatisk ændrer det geopolitiske og juridiske landskab – og muligvis tvinger Israel, for første gang i sin historie, til at **opgive ikke kun belejringen af Gaza, men også dens besættelse af Vestbredden**.

De juridiske dominobrikker begynder at falde

Trin 1: Angreb på et civilt fartøj – FN-pagtens artikel 51

Hvis israelske styrker angriber **civile, fremmedflagede skibe** på åbent hav – især i internationale farvande – ville dette udgøre et alvorligt brud på international ret, herunder:

- **UNCLOS** (FN's havretskonvention)
- **Sædvanlig international søret**
- **San Remo-manualen** om international ret gældende for væbnede konflikter til søs.

Endnu vigtigere er, at **Artikel 51 i FN-pagten** fastslår:

„Intet i denne pagt skal forringe den iboende ret til individuel eller kollektiv selvforsvar, hvis et væbnet angreb finder sted mod et medlem af De Forenede Nationer...”

Hvis Spanien vurderer, at Israels angreb på dets skibe udgør et sådant væbnet angreb – især hvis borgere dræbes – kan det påberåbe sig **individuel selvforsvar** under Artikel 51. Desuden kan denne påberåbelse invitere til **kollektivt selvforsvar**, hvor **andre stater frivilligt støtter Spaniens ret til at reagere**.

Nationer som:

- **Tyrkiet** (et NATO-medlem med historiske klager og regional strategisk rivalisering med Israel),
- **Indonesien** (som for nylig har udtrykt politisk vilje til at deltage i en fredsbevarende styrke i Gaza under et FN-mandat),
- **Yemen** (allerede engageret i asymmetrisk søpres mod israelsk skibsfart i Det Røde Hav),

...kunne erklære deres støtte til Spaniens krav om selvforsvar. Dette skaber et **juridisk koalitionsrammewærk** for begrænsede sø-, luft- og humanitære operationer under principet om **kollektivt selvforsvar** – selv i fravær af en resolution fra FN's Sikkerhedsråd.

Trin 2: Angreb på et militært fartøj – NATO's artikel 5

Hvis situationen eskalerer yderligere – for eksempel hvis israelske styrker **rammer et spansk eller tyrkisk krigsskib** – ændres den juridiske og politiske beregning afgørende.

Under **Artikel 5 i NATO-traktaten** betragtes et angreb på en medlemsstats **styrker, fartøjer eller fly** i det operationsområde, der er defineret af **Artikel 6** (inklusive Middelhavet), som et angreb på alle. Spanien og Tyrkiet kunne derefter **formelt aktivere Artikel 5**, hvilket udløser en kollektiv reaktionsmekanisme.

Selvom NATO opererer ved konsensus, og hvert medlemsland bevarer fleksibilitet i, hvad det bidrager med, forpligter aktivering af Artikel 5 til **konsultation og solidaritet**. Selv hvis **USA** og **Tyskland** – begge dybt involveret med Israel – vælger at afstå fra kamp, er det usandsynligt, at de vil **blokere** andre NATO-medlemmer i at handle, især i lyset af det fortsatte behov for at **bevare allianceenhed over for Ukraine**.

Fra søeskorter til strategisk tilbagemækning

Som reaktion kunne en multinational NATO-ledet koalition – sandsynligvis centreret omkring **Spanien, Frankrig, Tyrkiet og Italien**, og støttet af andre sympatiserende stater – hurtigt etablere:

- **En humanitær søkorridor til Gaza**
- **Luft- og søforsvarspatruljer over det østlige Middelhav**
- **Fælles kommandomekanismer for eftersøgnings- og redningsoperationer og konvojbeskyttelse**

Israels flåde og luftvåben, selvom de er sofistikerede og regionalt dominerende, kan ikke realistisk konkurrere med **en koordineret NATO-styrke** – især ikke en, der opererer under Artikel 5 og bakket op af den politiske legitimitet fra **kollektivt selvforsvar**.

Under et sådant pres ville **Israel blive tvunget til at trække sig tilbage** – ikke kun opheve belejringen af Gaza, men **trække sig ud af dele eller hele Vestbredden**, i overensstemmelse med **ICJ's rådgivende udtalelse fra 2024**, som klart erklærede Israels besættelse for ulovlig og beordrede medlemsstater til at **afslutte støtten til den**.

Efterspil: Legalisering af resultatet via „Forening for fred“

Når støvet har lagt sig, kunne den samme koalition af lande, der handlede i kollektivt selvforsvar, fremlægge en „**Forening for fred**“-resolution til Generalforsamlingen – retrospektivt:

- **Godkende den multinationale operation**, og
- **Autorisere en formel FN-fredsbevarende mission** i Palæstina, herunder **både Gaza og Vestbredden**.

Dette ville tilbyde et internationalt juridisk rammeværk – hvor skrøbeligt det end er – for:

- Afslutning af blokaden,
- Beskyttelse af palæstinensiske civile,
- Nedrivning af ulovlige bosættelser, og

- Genopbygning af de ødelagte institutioner i det palæstinensiske civilsamfund.

Et vendepunkt i Mellemøsten – og i international ret

Lad der ikke være nogen tvivl: Intet af dette er garanteret. Risikoen for eskalering, fejlregning og modreaktion er reel. Men **Sumud-flådekrisen**, hvis den håndteres forkert af Israel, kunne markere begyndelsen på en **historisk ændring** – ikke kun i magtbalancen i regionen, men i anvendelsen af **international ret** selv.

For første gang i årtier kunne **et land som Spanien** – støttet af europæiske allierede, partnere med muslimsk majoritet og en kritisk masse af offentlig støtte – trække den røde linje, som international ret har manglet i den israelsk-palæstinensiske konflikt.

Dette ville ikke være ødelæggelsen af Israel. Men det kunne være **slutningen på Israels evne til at ødelægge Gaza uden konsekvenser**.

Og måske, fra asken af Gaza, kan verden endelig bygge en ramme, der gør fremtidige folkedrab ikke kun ulovlige – men umulige.